

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ МИТНОЮ СПРАВОЮ. КАДРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА

УДК 656.073.5

Т. В. Руда,

*кандидат економічних наук,
старший науковий співробітник відділу наукових досліджень
з організаційних питань митної справи
Державний науково-дослідний інститут митної справи*

Б. І. Бабенко,

*кандидат технічних наук, доцент,
старший науковий співробітник науково-організаційного відділу
Державний науково-дослідний інститут митної справи*

І. В. Несторишен,

*кандидат економічних наук, доцент,
заступник начальника відділу наукових досліджень
з організаційних питань митної справи
Державний науково-дослідний інститут митної справи*

ХАРАКТЕРИСТИКА БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ТА ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Постановка проблеми. За умов реформування митної та податкової сфер в Україні особливої актуальності набуває питання створення дієвої системи підготовки та підвищення кваліфікації працівників, здатних реалізувати стратегію діяльності Міністерства доходів та зборів України. Особливістю цієї системи повинна бути консолідація уже напрацьованих підходів в даному напрямі та врахування специфіки кожної з них. Вирішення цієї проблеми вимагає розуміння змін, що відбуваються в Україні, а також врахування світових тенденцій, нових підходів і парадигм, пов'язаних із забезпеченням безперервного навчання працівників Міндоходів України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій літературі досить значна увага приділяється дослідженню питань формування дієвої системи навчання, перенавчання та підвищення кваліфікації працівників митної та податкової справи. Зокрема, вивчення окремих аспектів зазначеної проблематики здійснюють: Е. В. Желніна, О. О. Павленко, М. Кольчугіна, Г. С. Курдюмов, О. С. Нагорічна, Б. І. Бабенко.

Метою написання статті є: характеристика систем підвищення кваліфікації працівників митної та податкової справи.

Результати досліджень. Інтеграція України до Європейського Союзу, обумовлює необхідність оновлення змісту профе-

сійної підготовки працівників Міндоходів. Не менш важливими чинниками є поступове формування в Україні громадянського суспільства, де головним пріоритетом стає людина; запровадження політичного та соціального партнерства як засобу консолідації суспільства; удосконалення державної служби для задоволення потреб людини, громадянина та держави. Саме ці засади мають бути закладені в концептуальні положення змісту професійного навчання працівників органів Міндоходів України.

Формування дієвої системи безперервного професійного навчання працівників Міндоходів вимагає врахування специфіки здійснення цього процесу як у податковій, так і у митній сферах. З цією метою доцільно проаналізувати напрацьований досвід.

Під системою професійної освіти в митній службі розуміють органічну систему, тобто ціле, що саморозвивається і під час свого індивідуального розвитку проходить послідовні етапи ускладнення й диференціації. Сьогодні період розбудови і становлення системи освіти працівників митної сфери складається з восьми етапів.

Попередній етап (липень 1990 р. – січень 1992 р.): відповідно до наказу Митного комітету СРСР від 18.07.1990 № 153 створено Київські зональні курси Інституту підвищення кваліфікації Митного комітету СРСР [1]. У зв'язку з ліквідацією Митного комітету СРСР їх було пізніше ліквідовано згідно з наказом МК СРСР від 30.01.1992 № 18 [2].

1-й етап (лютий 1992 р. – травень 1992 р.): відповідно до наказу Державного митного комітету України від 10.02.1992 № 26 створено курси підготовки та перепідготовки працівників митних установ (м. Київ) [15].

2-й етап (травень 1992 р. – січень 1994 р.): відповідно до наказу Державного митного комітету України від 22.05.1992 № 105 засновано Центральні курси підготовки та перепідготовки працівників митних установ (м. Київ), яким підпорядковано новостворені Південні (м. Одеса) й Західні (м. Ужгород) зональні курси [5]. Крім того,

були окремі накази про створення Західних (наказ Державного митного комітету від 18.08.1992 № 165) та Південних зональних курсів (накази Державного митного комітету від 25.03.1992 № 66 та від 06.04.1992 № 71) [5]. Пізніше, 25.12.1992 р., за наказом № 242 Державного митного комітету засновано Східні зональні курси (м. Харків) [18], які підпорядковувалися Центральним курсам. Уже через кілька місяців ще в одному регіоні України відповідно до наказу Державного митного комітету України від 14.02.1993 № 330 розбудовуються не курси, а якісно новий навчальний заклад – Хмельницький учбовий центр перепідготовки та підвищення кваліфікації особового складу митних установ [18] з розширеними повноваженнями та власними завданнями.

Слід зазначити, що для процесу розбудови системи професійної освіти Держмитслужби були характерними такі риси:

1) акцентування розбудови саме мережі відомчих навчальних закладів у різних регіонах України, яка мала стати органічною системою, що саморозвивається і під час свого індивідуального розвитку пройшла послідовні етапи ускладнення та диференціації;

2) необхідність встановлення координаційних зв'язків, зв'язків субординації, обумовлених походженням одних системних елементів від інших.

3-й етап розвитку системи відомчих навчальних закладів Держмитслужби тривав два роки (січень 1994 р. – грудень 1996 р.). У цей період згідно з наказом Державного митного комітету від 04.01.1994 № 3 створено Учбовий центр підвищення кваліфікації та перепідготовки працівників митних органів (м. Київ) з філіями:

1) Південні зональні курси (м. Одеса);

2) Східні зональні курси (м. Харків);

3) Західні зональні курси (м. Ужгород) з відділенням у м. Львові [14].

Порівняно з другим етапом відбулася певна трансформація в системі відомчих навчальних закладів Держмитслужби України. Ускладнення організації активізувало діяльність її складників, тобто про-

стежується прагнення до об'єднання всіх курсів в один центр і територіального розширення мережі. Так, у 1995 р. створено: Львівські зональні курси – відповідно до наказу Державного митного комітету від 23.08.1995 № 395 на базі Львівського відділення Західних зональних курсів (м. Ужгород) як філія Учбового центру (м. Київ) [16]; Південно-східні зональні курси (м. Донецьк) – відповідно до наказу Державного митного комітету від 15.09.1995 № 453 як філія Учбового центру (м. Київ) [12]. Тобто розбудова системи професійної освіти працівників митних органів утворювала особливі управлінські механізми координації зв'язків, субординації (на перших етапах спонукала систементи до активності, а надалі – до централізації активності).

Якісно новим кроком у розбудові системи неперервної професійної освіти працівників митниць було створення Академії митної служби Державного митного комітету України – відповідно до наказу Державного митного комітету України від 05.07.1996 № 302 і на виконання Указу Президента України від 11.06.1996 № 1145/96 [4, 10]. Наявність у системі навчальних закладів свого відомчого вищого навчального закладу III або IV рівня акредитації дає можливість, по-перше, залучити до професійної освіти фахівців усіх рівнів, у тому числі керівної ланки, по-друге, втілювати в життя принцип неперервності професійної освіти.

На 4-му етапі (грудень 1996 р. – березень 1998 р.) наказом Державної митної служби України від 31.12.1996 № 595 [8] на виконання п. 1 Указу Президента України від 29 листопада 1996 р. № 1145/96 “Про державну митну службу” [10] проведено реорганізацію відомчих навчальних закладів і створено:

1) Академію митної служби України на базі ліквідованої Академії митної служби Державного митного комітету України;

2) Київський центр підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів із філіями в Одесі (Південні зональні курси) та Харкові (Східні зональні курси);

3) Хмельницький центр підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів із філіями: Карпатські зональні курси (на базі ліквідованих Західних зональних курсів) і Західні зональні курси (на базі ліквідованих Львівських зональних курсів).

Через оптимізацію мережі навчальних закладів у 1997–1998 рр. згідно з наказом Державної митної служби України від 25.02.1997 № 85 ліквідовано Південно-східні зональні курси, а згідно з наказом Державної митної служби України від 08.06.1998 р. № 328 – Південні зональні курси (м. Одеса), Східні зональні курси (м. Харків), Карпатські зональні курси (м. Ужгород), Західні зональні курси (м. Львів) [8, 15]. Дослідження показало, що на цьому етапі помітна тісна залежність між системою та її компонентами: закономірності розбудови та структура системи професійної освіти працівників митних органів визначають розвиток компонентів системи.

На 5-му етапі (березень 1998 р. – січень 2000 р.) на виконання п. 6 Указу Президента від 23.03.1998 р. № 216/98 у Державній митній службі України створено національну систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців митної справи в такому складі [13]:

1) Академія митної служби України (м. Дніпропетровськ) – головна навчально-методична установа. Згідно з Постановою Кабінету Міністрів від 06.07.1998 р. № 1009 та спільним наказом Міністерства освіти і Державної митної служби від 30.07.1998 р. № 281/454 створено коледж Академії митної служби на базі ліквідованого Дніпропетровського коледжу автоматики та телемеханіки [11].

2) Київський центр підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів.

3) Хмельницький центр підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів.

Від січня 2000 р. розпочато 6-й етап становлення системи відомчих митних закладів освіти, який тривав до грудня 2008 р. і характеризувався посиленою увагою до нормативного регулювання питань профе-

сійного навчання кадрів, тому що законодавче та нормативно-правове забезпечення навчання державних службовців – працівників митної служби – одна з передумов успішного функціонування та розвитку системи їх підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації, досягнення професіоналізму, а отже, і ефективності митної служби. У 2002 р. на зміну виключно організаційно-структурному підходу до подальшої розбудови та вдосконалення системи професійної освіти в митному відомстві приходить науковий підхід, який дає змогу включати різнопорядкові систементи.

У грудні 2008 р. з реструктуризацією Київського центру підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів у Науково-дослідний інститут Державної митної служби України розпочато 7-й етап становлення та розвитку системи професійної освіти в Держмитслужбі [19], який співпадає з періодом активізації процесів глобалізації, міжнародної інтеграції вищої освіти [15], зі стрімким поширенням міжнародних професійних стандартів у галузі митної справи, що безпосередньо впливав на подальшу розбудову національної системи професійної освіти працівників митної служби як системи відносно відкритої (дотримання, з одного боку, національних стандартів підготовки працівників митної сфери у межах існуючої системи професійної освіти, а з іншого – узгодженість з міжнародними нормами та вимогами, відкритість для апробації, адаптації та впровадження уніфікованих професійних стандартів).

У 2012 р. в зв'язку із створенням Міністерства доходів і зборів України розпочинається 8 етап розвитку безперервного навчання працівників органів доходів та зборів, що супроводжується формуванням нової системи професійної післядипломної освіти.

Забезпечення безперервного професійного навчання працівників митної сфери здійснюється Центром підвищення кваліфікації, перепідготовки працівників та кінології Держмитслужби, історію якого започаткував Учбовий Центр, як заклад пе-

репідготовки та підвищення кваліфікації особового складу митних органів України, з 1993 року у м. Хмельницькому [6]. На базі Центру згідно з наказом Держмитслужби від 02.07.2010 №702 розміщено Кінологічний підрозділ митної служби [10].

Освітня діяльність Центру ліцензована на підвищення кваліфікації персоналу Держмитслужби України з обсягом 3100 осіб на рік, в т.ч. і 286 кінологічних команд. Зміст та тривалість навчання визначаються Професійною програмою напряму 1501 «Державне управління» [9, 20].

До системи перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової справи належать три підпорядковані заклади післядипломної освіти:

1) Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації керівних кадрів органів державної податкової служби України (м. Київ), який має у своїй структурі відділення Західного регіону (Львівська обл.) з ліцензованим обсягом відповідно – 5000 осіб та 900 осіб (веб-сторінка <http://www.centre-kiev.kiev.ua>);

2) Інститут післядипломної освіти Національного університету ДПС України (м. Ірпінь) з ліцензованим обсягом – 3000 осіб (веб-сторінка <http://tc.nusta.com.ua>);

3) Державне підприємство „Центр професійного навчання” ДПА України (смт. Козин) з ліцензованим обсягом – 1500 осіб (веб-сторінка <http://www.cpa.gov.ua>).

Підвищення кваліфікації керівників та спеціалістів податкової сфери проводиться майже за 30 професійними програмами.

У Центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації керівних кадрів органів державної податкової служби України підготовлено дистанційний курс з використанням ІСДН „Модул” за напрямом „Економічний аналіз у діяльності органів державної податкової служби України”, який розпочато у вересні 2010 року.

В Інституті післядипломної освіти Національного університету державної податкової служби України проводиться навчання за дистанційною формою з використанням Інформаційної системи дис-

танційного навчання (ІСДН) „Прометей” за напрямом „Модернізація ДПС України”, „Адміністрування СКБД ORACLE” та „Акадекс” – „Мова SQL”. Формування до баз даних „ORACLE”.

Діяльність інституту спрямовано, в першу чергу, на тих, хто сьогодні працює в податковій справі. Пріоритетним видом навчання в інституті є підвищення кваліфікації за професійними програмами та на тематичних постійно діючих дистанційних семінарах, спеціалізованих короткотермінових навчальних курсах, спрямованих на вирішення поточних проблем податкової сфери. Підвищення кваліфікації в інституті здійснюється за очною та дистанційною формами навчання. Термін навчання за очною формою становить від 2 до 4 тижнів, за дистанційною – до 4 місяців.

Відділення Центру перепідготовки та підвищення кваліфікації керівних кадрів Міндоходів, в смт. Козин (далі - Відділення Центру):

- створено у 2013 році шляхом реорганізації Державного підприємства «Центр професійного навчання» ДПС України (в 1998 році), з метою підвищення кваліфікації керівників та спеціалістів органів державної податкової служби за допомогою оновлених методик навчання і підходів до професійної підготовки;

- має ліцензію Міністерства освіти і науки України на надання освітніх послуг навчальними закладами, пов'язаних з одержанням освіти на рівні кваліфікаційних вимог до підвищення кваліфікації (наказ МОН України від 01.07.2011р. №2487-Л).

За період з 01.06.2000 року по 31.12.2012 року у Відділенні Центру (на базі ЦПН ДПС України) за професійними програмами та програмами короткотермінових семінарів підвищили кваліфікацію 9336 працівників органів Державної податкової служби України.

В основу підвищення кваліфікації за професійними програмами закладені прогресивні освітні та управлінські технології, які стимулюють потреби слухачів щодо опа-

нування нових теоретичних знань та передового вітчизняного і зарубіжного досвіду, відображають у формах і методах навчання цілісний та загальний зміст професійної діяльності, сприяють засвоєнню найбільш ефективних способів вирішення фахових проблем.

Основною метою діяльності Відділення Центру є забезпечення підвищення кваліфікації кадрів органів доходів і зборів, зокрема з питань:

- організації навчальної та методичної роботи з підвищення кваліфікації керівників та спеціалістів органів державної податкової служби України;

- здійснення навчально-методичної роботи, розробки навчальних планів, програм, методичних рекомендацій та інші, не заборонені законодавством України види діяльності.

Разом з фахівцями профільних Департаментів Міндоходів Відділення Центру застосовує компетентнісний підхід до розвитку навчальних програм та навчально-тематичних планів підвищення кваліфікації працівників органів доходів і зборів. Зазначена діяльність впроваджується шляхом:

- оновлення професійних програм підвищення кваліфікації працівників органів доходів і зборів відповідно до перспектив розвитку державного управління, держави і суспільства в цілому;

- приведення змісту та обсягу навчальних годин програм підвищення кваліфікації у відповідність з пріоритетними напрямами державної політики та перспективами розвитку людських ресурсів на основі планування кар'єрного зростання державних службовців;

- запровадження європейських освітніх технологій, методів і новітніх методик до системи підвищення кваліфікації.

- Окрім того, досить актуальним є необхідність дослідження специфіки здійснення підвищення кваліфікації працівників митної та податкової сфер у складі новоствореного Міністерства. Зокрема, підвищення кваліфікації працівників митної

справи - це організований і цілеспрямований процес забезпечення потреб митниць, у працівниках з високим рівнем професіоналізму та культури, здатних компетентно і відповідально виконувати управлінські функції та функції, пов'язані з реалізацією митної справи.

Зміст, форми і методи підвищення кваліфікації працівників митниць визначаються професійними програмами. Одним аспектом післядипломної підготовки працівників митної справи було навчання працівників, уперше прийнятих на державну службу в митних органах, яке здійснювалось протягом строку випробування в три етапи:

- ознайомлювальний період;
- підвищення кваліфікації в митному навчальному закладі;
- стажування на робочому місці.

Ознайомлювальний період і стажування уперше прийняті працівники проходили у структурних підрозділах митного органу. Працівники, що прибули на навчання до митного навчального закладу, перед зарахуванням проходили вступне тестування, під час якого оцінювались знання, набуті ними на ознайомлювальному етапі. У навчальних закладах Державної митної служби України, у тому числі і в Центрі, вступне тестування проводилось за допомогою комп'ютерної техніки з використанням програм, що автоматично аналізують успішність групи та кожного працівника зокрема. Працівник, який успішно пройшов вступне тестування, зараховувався слухачем митного закладу освіти.

У період навчання в митному закладі освіти проводився поточний контроль знань слухачів, який складався із зрізу знань (четвертий тиждень навчання групи), модульних контролів, письмових контрольних та самостійних робіт тощо. Навчання завершувалось підсумковим іспитом. Слухачі, що успішно пройшли навчання, отримували свідоцтво встановленого зразка.

Одним із видів підвищення кваліфікації в митній службі України була підготовка працівників митної служби з іноземних

мов. Підвищення кваліфікації за цим напрямом проводилось за програмами та методиками, розробленими Академією митної служби України, відповідно до Порядку вивчення посадовими особами митних органів України іноземних мов, виплати грошової надбавки за володіння ними та використання їх у роботі, який затверджувався наказом Держмитслужби.

Стажування працівників митної служби України, як складової післядипломної підготовки, організовувалось в митних органах України й зарубіжних країн, органах державної влади, у вищих навчальних закладах Міністерства освіти і науки України тощо. При стажуванні за кордоном складався Індивідуальний план стажування, який погоджувався з Департаментом кадрової роботи, Департаментом міжнародного митного співробітництва та відповідними управліннями ДМСУ. Стажування в митних та державних органах проводилось відповідно до Положення про організацію професійного навчання особового складу митної служби України без відриву від роботи, яке затверджувалось наказом Держмитслужби України. Іншою складовою післядипломної підготовки працівників митної служби було систематичне самостійне навчання (самоосвіта).

Таким чином, узагальнюючи вище наведене, доцільно визначити особливості післядипломної підготовки працівників митної сфери:

- 1) наявність відомчої системи навчання та необхідних умов для її реалізації;
- 2) обов'язковість підвищення кваліфікації та самоосвіти працівниками митної служби;
- 3) постійний контроль з боку керівництва Держмитслужби України та керівників митних органів, спеціалізованих установ та організацій за здійсненням підвищення кваліфікації працівників;
- 4) наявність слухачів з різним освітнім рівнем [4].

Аналізуючи систему підвищення кваліфікації працівників податкової сфери, доцільно відмітити, що однією з її особливос-

тей є наявність окремих програм підготовки працівників податкової міліції, термін навчання яких складав один місяць. При цьому, за місцем служби перепідготовка організувалася шляхом самостійного засвоєння працівником специфіки роботи на новій посаді тривалістю до двох місяців, залежно від рівня підготовленості працівника і складності нових обов'язків, за індивідуальним планом під керівництвом керівника або найбільш компетентного співробітника.

Працівник, який пройшов перепідготовку за місцем служби, вважався таким лише за умови, якщо він здобув знання, уміння і навички у обсязі, необхідному для самостійного виконання службових обов'язків, з успіхом склав іспити комісії з питань, які передбачені індивідуальним планом. Проходження працівником перепідготовки засвідчувалось довідкою, яка надсилалась у відділ кадрів для приєднан-

ня її до особової справи, а також робилась відмітка у картці обліку професійної підготовки. Після закінчення навчання працівники складали іспити або заліки, за результатами чого їм видавалось посвідчення встановленого зразка.

Висновки. Таким чином, узагальнюючи наведений аналіз, доцільно зазначити, що у митній та податковій сферах особливо увага приділяється безперервному навчання та систематичному підвищенню кваліфікації. Проте, досить складним на сьогодні залишається питання вироблення єдиного підходу до навчання працівників Міндоходів. За таких умов особливої актуалізації набуває застосування новітніх інформаційних технологій, що створять передумови для організації навчально-методичного кластера, що дасть можливість здійснювати якісну підготовку працівників органів доходів та зборів України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Борисовська Ю.О. Аналіз сучасних платформ дистанційного навчання [Електронний ресурс] / Ю.О. Борисовська, О.С. Козлова. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/vkhdtu/2010_2/05_007.pdf.
2. Відділення центру перепідготовки та підвищення кваліфікації керівних кадрів органів державної податкової служби України в смт. Козин [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://cpn.gov.ua/index.html>.
3. Нагорічна О.С. Післядипломна підготовка працівників митної служби до професійної діяльності на основі особистісно-орієнтованого підходу : дис. канд. пед. наук : 13.00.04 / Нагорічна Ольга Степанівна. – Хмельницький, 2008. – 221 с.
4. Про Державну митну службу України [Електронний ресурс] : указ [видано Президентом України 11.06.96 № 1145/96]. – Режим доступу : www.liga.net
5. Про заснування Центральних курсів підготовки та перепідготовки працівників митних установ (м. Київ) [Електронний ресурс] : наказ [затверджено Державним митним комітетом України 22.05.92 № 105]. – Режим доступу : www.liga.net.
6. Про затвердження Положення про систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування [Електронний ресурс] : постанова [затверджена Верховн. Радою 07.07.10 № 564]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/564-2010-p>.
7. Про затвердження порядку підвищення рівня професійної компетентності державного службовця [Електронний ресурс] : наказ [видано Національним агентством України з питань державної служби 06.04.12 № 65]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0713-12>.

8. Про ліквідацію Південних зональних курсів (м. Одеса), Східних зональних курсів (м. Харків), Карпатських зональних курсів (м. Ужгород), Західних зональних курсів (м. Львів) [Електронний ресурс] : наказ [видано Державною митною службою України 08.06.98 № 328]. – Режим доступу : www.liga.net.
9. Про організацію підвищення рівня професійної компетентності працівників територіальних органів Міндоходів у другому півріччі 2013 року [Електронний ресурс] : наказ [видано Міністерством доходів і зборів України 09.08.13 №341]. – Режим доступу : <http://minrd.gov.ua>
10. Про реорганізацію відомчих навчальних закладів Державної митної служби України [Електронний ресурс] : наказ [видано Державною митною службою України 31.12.96 № 595]. – Режим доступу : www.liga.net
11. Про складання галузевих кваліфікаційних іспитів [Електронний ресурс] : наказ [видано Державною митною службою України 26.12.00 № 767]. – Режим доступу : zakon1.rada.gov.ua
12. Про створення Академії митної служби Державного митного комітету України [Електронний ресурс] : наказ [видано Державним митним комітетом України 05.07.96 № 302]. – Режим доступу : www.liga.net
13. Про створення Коледжу Академії митної служби України [Електронний ресурс] : постанова [прийнято Кабінетом Міністрів України 06.07.98 № 1009]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1009-98-p>
14. Про створення на базі Львівського відділення Західних зональних курсів Львівських зональних курсів як філії Учбового центру (м. Київ) [Електронний ресурс] : наказ [видано Державним митним комітетом України 23.08.95 № 395]. – Режим доступу : www.liga.net
15. Про створення національної системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців митної справи [Електронний ресурс] : указ [видано Президентом України 23.03.98 № 216/98]. – Режим доступу : <http://www.liga.net>
16. Про створення Південно-східних зональних курсів (м. Донецьк) як філії Учбового центру (м. Київ) [Електронний ресурс] : наказ [видано Державним митним комітетом України 15.09.95 № 453]. – Режим доступу : www.liga.net
17. Про створення Учбового центру підвищення кваліфікації та перепідготовки працівників митних органів (м. Київ) із філіями: Південні зональні курси (м. Одеса); Східні зональні курси (м. Харків); Західні зональні курси (м. Ужгород) з відділенням у м. Львові [Електронний ресурс] : наказ [видано Державним митним комітетом України 04.01.94 № 3]. – Режим доступу : www.liga.net
18. Про створення Хмельницького учбового центру перепідготовки та підвищення кваліфікації особового складу митних установ [Електронний ресурс] : наказ [видано Державним митним комітетом України 14.02.93 № 330]. – Режим доступу : www.liga.net
19. Про утворення Державного науково-дослідного інституту митної справи [Електронний ресурс] : постанова [прийнято Кабінетом Міністрів України 24.09.08 № 852]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>
20. Професійна програма підвищення кваліфікації державних службовців та керівників державних підприємств, установ і організацій за напрямом 1501 «Державне управління» / За заг. ред. В.Л. Журавського. – Ірпінь, Вид-во НУДПСУ, 2010.– 266 с.

Руда Т. В., Бабенко Б. І., Несторишен І. В. Характеристика безперервного професійного навчання працівників Державної митної служби України та Державної податкової служби України

Анотація. У статті наведено характеристику систем підвищення кваліфікації працівників митної та податкової сфер та окреслено роль безперервного навчання у цьому процесі. Наведено систему безперервного навчання працівників та характеристику її елементів. Значну увагу приділено визначенню особливостей здійснення підвищення кваліфікації працівників зазначених галузей.

Ключові слова: система безперервної освіти, методи навчання персоналу, підвищення кваліфікації, безперервна освіта, перепідготовка працівників.

Руда Т. В., Бабенко Б. И., Несторишен И. В. Характеристика непрерывного профессионального обучения работников Государственной таможенной службы Украины и Государственной налоговой службы Украины

Аннотация. В статье приведена характеристика систем повышения квалификации работников таможенной и налоговой сфер и очерчена роль непрерывного обучения в этом процессе. Приведена система непрерывного обучения работников и характеристика ее элементов. Значительное внимание уделено определению особенностей осуществления повышения квалификации работников указанных отраслей.

Ключевые слова: система непрерывного образования, методы обучения персонала, повышения квалификации, непрерывное образование, переподготовка работников.

Ruda T., Babenko B., Nestoryshen I. Characteristics of ongoing professional training of employees of the State Customs Service of Ukraine and the State Tax Service of Ukraine

Summary. In this paper the characteristics of training to customs and tax areas and outlines the role of lifelong learning in the process. This system of continuous training of employees and characterization of its elements. Special attention is given to the peculiarities of training to these industries.

Keywords: system of continuous education, training methods, training, continuing education, retraining workers.

Стаття надійшла 1.10.2013 р.

